

Забравената война

УКРАЙНА ТЪРСИ СЕБЕ СИ ПРЕЗ КРЪВ И ЯРОСТ

Две години от началото на украинската съпротива срещу агресията на Путиновия режим

Досега 121 000 украински войници са се сражавали срещу нашествениците. В момента в зоната на бойните действия са разположени 69 000 украински воители. В Източна Украйна са загинали 2 500 военнослужещи и 6 500 мирни украински граждани. Около 1 200 остават инвалиди. Напълно са унищожени жилищните сгради и инфраструктурата в населените места около фронтовата линия. Остават минирани стотици хектари гори и полски терени.

Преди две години в Източна Украйна започна антитерористичната операция (АТО) на украинската държава. Решението взе тогавашният и. д. президент Олександр Турчинов, след като „учтиви зелени човечета” превзеха държавни учреждения в Славянск, Краматорск, Горловка и редица други градове в Донецка и Луганска област.

В хода на президентската си кампания Петро Порошенко твърдеше, че АТО ще приключи след няколко часа. Но войната не спря нито след избирането на Порошенко, нито след двете мински споразумения.

Днес в Украйна сигурно няма семейство, което да не е засегнато от огъня на войната. Редките влакове към Донецк, Луганск и Мариупол са претъпкани. Маршрутът им е скъсен до т. нар. разделителна линия. Линия, която разсече не само страната, но и човешките съдби.

Максим Козуб воюва в състава на батальон „Айдар” и на 30-а отделна механизирана бригада: „Започнах през юли 2014-а като доброволец в батальон „Айдар”. Не съм кадрови военен. Двадесет години работних като преводач, но това е втората ми война. През 1993 г. се бих на страната на грузинците в състава на отряд украински доброволци. На 7 юли 2014-а постъпих в батальона, а на 10 юли ме назначиха за взводен командир. На 5 август бях тежко ранен. Четири месеца лежах с раздробени кости и сега съм с 26-сантиметрова пластина. През лятото на 2015-а се върнах на фронта. Щях да се върна по-рано, ако разбойници от нашите не ми

бяха строшили ранената ръка. Преместих се в 30-а бригада, където ме свари демобилизацията през септември 2015 г.

Да, АТО си е истинска война. Срещу онези, които отвътре и отвън искат да съсипят спокойния живот на моята страна. Война, на която погребях скъпи другари. Където видях примери на истински

героизъм. Война, която започнахме с недоизградени държавни и военни механизми. В началото армията ни беше истински бардак, за която с пълна сила важаха думите „наказваме невиновни и награждаваме неучаствали“. Видях как се раждат нови митове, които също са опасни за обществото. Повечето от нас обичат да говорят патетично за воинския героизъм... Превръщането на Майдана, а после и на АТО в свещена крава пречи на мнозина трезво да преценяват нещата, да видят реалното състояние на държавата, на армията и на обществото. Казвам това като човек, който е воювал, раняван и сега продължава борбата срещу бандитите в собствените ни редици.

По време на АТО у нас се състояха президентски, парламентарни и местни избори. Темата за войната, за героизма и доблестта, за това кой е воювал, а кой не е, бе използвана в политическата борба. Бе използвана активно, ала далеч не честно и достойно.

Затова войната бе и остава изключително важен отрязък от живота ми. От моя личен и от живота на страната ми. И все още не мога да бъда спокоен при мисълта докъде ще ни доведат съдбовните промени.

Лилия Болбат, доброволка от Мариупол: „АТО е най-страшният период в живота ми. Започна след превземането на Мариупол от представители на т. нар „Донецка“ република, когато в центъра на града цъфнаха наркомени и алкохолици с оръжие в ръце. После пристигна 72-а бригада и блокира всички изходи с укрепени КПП-та. Помагахме на нашите бойци, като се криехме и замазвахме номерата на колите си, защото агенти на сепаратистите усърдно ни дебнеха. Тук доста силно се усещаше, че това не е някаква АТО, а истинска война. Танкове, вихрушка от снаряди „Град“, мини...

Залповете се стоварваха не върху укрепените позиции на войските, а върху къщите ни. Най-страшно беше, когато руснаците превзеха Новоазовск и танковете им напиреха към Мариупол. Точно на рождения ми ден рано сутринта позвъниха приятели.

Помислих, че искат да ми честитят, а те крещяха в слушалката: „Вземай каквото можеш и бягай! Ако успееш, се прехвърли на десния бряг, защото ако танковете влязат в града, мостовете ще бъдат взривени”. Уж на календара пише „21-и век”, а ти грабваш децата, първите вещи, които попаднат пред очите ти и бягаш, бягаш...

Винаги ще помня деня, когато бомбардираха нашия квартал „Восточный”. Реактивни снаряди „Град” се взривиха на десетина метра от апартамента ни. Почувствах, че е настъпил краят ми. Тичам навън, а там всичко е разрушено, горят взривени коли и се търкалят разкъсани тела. Трябваше да измъкна децата си от този ад. Опитвахме да скрием от тях страха си и да им спестим ужаса на ставащото. Но децата разбираха всичко. След обстрела видях, че съм ранена. Децата започнаха да повръщат. Дявол знае защо не напуснахме града по-рано. Заради децата. Наивно вярвахме, че няма да стрелят с артилерия срещу невъоръжени хора.

Единственият плюс от тази война е, че ме срещна с човешки същества, които не бих опознала в мирно време. Хора, които винаги ще ти помогнат, ще ти вдъхнат надежда. Гледам военните и разбирам, че с всяка своя стъпка избутват войната по-далеч от нас и от децата ни и колкото и да им е трудно, пак и пак влизат в сражения. И се чувствам длъжна да не отпускам ръце.

Генерал-майор Андрей Гришченко, командир на оперативно командване "Юг":

”За мен АТО означава да браня Родината и да защитавам семейството си. По време на операцията разбрах какво значи подлост по време на война. Видях как руснаците се опитват да прикрият войските, техниката и артилерийските удари, нанасяни от тяхна територия. На практика се убедих и какво е хибридна война.

Открих, че офицери и войници, съвсем незабележими в мирния живот, щом се наложи да воюват, изведнъж се преобразяват и се оказват храбри воители, готови да защитават страната си до последна капка кръв.

Да, видях и подлост в пълните ѝ измерения. Но тя бе далеч по-малко от честността и чистотата. На бойното поле човекът се вижда като на рентген, независимо от длъжността и званието.

Помня всеки ден от началото на войната. Сега ме досмешава, когато слушам разни дилетанти да анализират минали боеве и операции. Веднага се усеща фалшът. Ами ти къде беше тогава, юнако ненагледен? Сраженията, калните окопи, кръвта, смъртта и болката са запечатани в съзнанието ни завинаги.

Какво ни чака? Докато Русия раздухва конфликта и ни държи под напрежение, няма да има мир. Смятам, че висшето украинско командване вече направи верни изводи. Новосформираните боеспособни полкове и бригади го потвърждават. На Изток страната ни издигна надежден щит.